

58203

6541

ADAOS LITERARU

Pentru DD. Abonați.

la

Monitorul Oficială

a

MOLDOVEI.

A prili.

G. ASAKY.

Iassii

Institutul Albinei Române.

1861,

146481

1956

BIBLIOTECA CENTRALĂ UNIVERSITARĂ
BUCUREȘTI

Cod 58203
Lărg. 146481

ec182/02

B.C.U. Bucuresti

C146481

СИРЕ АМINTИРЕ.

Дн пеферице incident, каре дунтрасъ дн диктю-
дія публікъ ші а Камерей, тъ дундатореше а дун-
пъртъші зритътоаре петідіе, че ам фост adpecat ші
каре с'аѣ четіт дн сеанда Камерей din 9 Martie.

ONORABILEI ADUNARI ELECTIVE.

Бонвінс de sentimentele de дрентате, каре днсф-
ледескъ пе корпл Репрезентанцілор нації Рошъне,
сперезъ къ къ віне-воінъ се ва асквла еспінереа
презентъ, тай алес къ ea нø есте пøтаі персональ,
че днкъ atințătoape de поzitia каре амъ дн серві-
чіл публікъ, че'ш есте днкредингат.

Реквіпокъстор Провіденцієй, каре ті аѣ копчедат
соапта раръ, а серві Патрія дн квр. de үізматате
de секолѣ, тъ симъ datoriâ a еспріта Гъвернблзі ші
компатріоцілор адъпка твлцьшіре пептръ indvluen-
ца че ті аѣ акордат дн ачест тіпп днделблгат, дн
каре т'ам апевоит a aduna нø авере матеріалъ, че
titlul de коплакръсторії дунтре челе de фолос ші de
лаздыа Патрії Рошъне.

Атпакат къ а шеа конціїнъ, къ пептръ ачеста

Жицъръ нимікъ нъ т'ам крѣпът, нъ ам авѣт ванітате амі фаче ын тѣрї din плініреа сънтеї телѣ datopii; ас-
тъзі жисъ, кънд о пеферіче персекѹщіе персоналъ с'аѣ
жичеркат амі рѣпі ші асъ авере мораль, тъ въдѣ
конструнс а апела ла трівнапалъл пепъртниторіѣ ал
Опоратеї Adunпърі ші ал онініеї пъвліче, ші tot одатъ
ла іссле револтанте а опаке фактюри.

D. M. Когалнічеанъ, Фоствл Прешединте а Ministeriul, amintindшнї поате de ын векії antaronizmъ
Жи сфера пъвлічітъцей, ашъ, кънд ацикъсъ-се ла tot-
пътерніче, ка Жпалт ші прімар пъвлік драгътор, аѣ кре-
зэт опортун съ се резвненеze. Саре а цієстіїка Жпaintea
Пъвлікълъ ал сеѣ пе.Жпакат ресентимент ші диспредѣ а
лъкърілор телѣ, Домнвл Фоствл Прешединте, прін-
гіваче літвніе с'аѣ жичеркат а жпака Фактюри
позіїве. Жи дискорсъл Akademik din 26 Октомвріе
трекът, ла оказія Жиадгъръреї Єпіверсітъдї, че аѣ
імпровизат, аѣ фалсіфікат Ictoria Lіteratюреї Ромъ-
не, симналънд de жпітемеitбръ а скоалелор Национале
Жи Moldova пе Трансілванъл B. Фавіан.

Къї есте пекъпоскът нъ ла 1813, Жи флоареа ре-
пітвлъї Фанаріот, Жи скоала Domnească din Іашъ,
топополізатъ de Гречї, еѣ чел жптиш ам жпітродъс
літва Ромънъ, традънд Жи ea ын курс de Matema-
тикъ teoretikъ ші практикъ, адекъ: Інџінерія Чівіль,
дин каре маї твлї елеві сънт вїї тартюри ачелвї
клас, ші асъзі жикъ есерчитеазъ Жи деаръ арта
Інџінеріеї.

D-са Фоствл Прешединте, каре Жи 30 Дечемвріе

треクト, офіціал т'ањ кемат ՚п камера Консіліблі, вільнд рефітва коастішіонал, dirnitatea постолі щі а локалблі, ՚пнєтъндемі кхезареа къла атавл че-
мі-ањ фъкот, m'am дісклнат пріп о есплере дреап-
ть щі модератъ, къ воаче тпътоаре т'ањ тероризат,
т'ањ декларат de dñman а Патрії аспра къріеа пъ-
аш фі авънд піч ՚п дріт, щі каре п'ємі ecte къ пі-
мік datoаре, пентръ къ пъ ам фъкот пімік пентръ
дънса, щі дрент-каре пріп ՚п тоќ пропріј десфіп-
дазъ контракул төб къ Гъвернъл &. &.

Нептънді атпче респанде, пентръ къ воачеа Д-
сале ՚пплеа пъ пътai камера Консіліблі, че кеар-
салоале щі корідорій дінпрецир, ՚ндесвіте de ас-
клатъторі, къ тоатъ modectia 'ї adresez ՚птревареа.
Чине ՚п Ромънія ањ ՚пчепт пъвлічітата щі къ пътеле
ањ ՚пвіет ՚п Патріе щі сімдвл Ромън? Чине ՚пкъ
ла 1828 ањ deckis скоалеле Націонале ՚п СФ. Тре-
Епархі? Чине ањ дестортънат дрентріле скоалелор
щі ՚п курс de 18 апї, ՚п пътеле Епіропіей с'ањ
цидекат щі ањ десровіт треї тоші щі Фередевл, пріп
каре с'ањ асігзрат скоалелор ՚піквл Fondos матеріал,
Фъръ а пріїмі ећ, ка adвокат, піч ՚п ван de ремпне-
раціе, dar піч о тблдътіре офіціалъ, дењт ачеа а
копіїшіпдеї къ ам плініt datopia mea? Чине ањ ре-
дас поезіа Ромънъ ла реглеле версіфікації щі а
проходії діпре пріпчіпіле класіче ՚п літератвръ? Чине
ачел ՚птъїш ањ ілвстрат Історіа Патрії пріп тавлоале
щі дескріпі? Чине ањ deckis Фъръ съввенціе ачел
՚птъїш Театръ Націонал щі ачел ՚птъїш консерватор
філармонік? &. &.

Ка ръспонс а впії вътъръп ла провокъріле тероріє-
биче зпії тай жлпе, ертат съ фіе еншерареа ачестор
Фактърі, каре консітвеазъ авереа мораль че ам аднат
Жп кврс de чілчі-зені апі, ші каре о жпвершвашъ
натімъ ші аввз de пштере с'аў фост жпчеркат а ті-о ръ-
ші, каре жлсь ка трівт пентрэ dezvoltarea Националі-
тъдеи Ромъне, кв тоатъ жпкредепреа о денпн пе ал-
тарыл Патріеї съв ецда Опор. *Adsnорі.*

G. Asaky.

Starea scoalelor

in

МОЛДОВИ.

LA ÎNCEPUTUL SECOLULUI XIX.

Далъ че Академия Националь, фондашъ де Васілі Лупч, съв Гѣвернъл Фанариот с'аў трансфор-
мат Жп Гречеаскъ, жпвъцътріле Жп літва Ромъ-
нъ, се редвсеръ ла о сімпъ скоаль жпченътоаре.

Астъ стапе антинаціональ ка ші політика дереї аў
шіпът пъвъ ла жпченътъл секолълі пресент. Да 1804,
Венеравілъл Мітрополіт Beniamin, дзпре проплереа
Архімандрітълі Leon Asaki, аў ծрдзіт Семінарія
Соколей съв дирекція Егюменълі Icaia ші а даска-
лълі Епакі Алвотеанъ, кареле жпвъцъ ла Чертъвд
де ла граматікъл Demarki.

Ачесте сколе пшвліче се търциеаў Жп впі класъ,
апексат лъпгъ фіе каре катедраль вісерікъ, ші Жп

каре даскалъл, дотъл литергие, парадоcea din оправъл
(чеслов) четирие ші кънтареа тропарилор.

Скоала централъ din Іаші пътътъ Лікеял, авеа ла
1805 пе лъпгъ професоръ гречъ ші пе полопъл Weng-
gerski пентръ традареа літвей latine. La 1813 статъл
професорилор се компонеа din : кълагъръл Stefanos
каре парадоcea елінеще Фісіка теоретікъ, еар пентръ
есперименте авеа пътai о бешкъ плінъ de спірт, Ап
каре цішка къпоскътъл: *demon kaptezian.* (*) Изві
даскал, поетъл грек Post. Rizs, адресъ епіграма:
Stefane-mu-Geometra pu gnorisіs apo metra ѕ. ѕ.
(Цеометре даскал таре, че tot тъсрі къ пахаре ѕ.)

Ачеста таі апоі с'аѣ филокат de філософъл Gofdala
Рапчинотъл, еар літератъра съ преда de Апвъдатъл філо-
логъ Скліт, каре din елінеще еспліка Ап тіксо-вар-
вар пе Омер пе Токидидес, ші Кіронедия лві Ксено-
фон. Даскалъл Георгі, традаçтакъл еар Канадокіл
алфавитаръл. Кърсъл ачесторъ Апвъдътъл се фрек-
вента пътai de фій воерілор, карій вінеаѣ ла скоаль
кълърі үртацъ de Ап щіган педестръ че ера ші а лор
педагогъ. Ексамине пъ се фъчеаѣ, еар емлащіа, съ
дещента пътai пріп епітете ші пріп фалапъ.

Ап ачea епокъ аристократії ші літератури ворвеаѣ
пътai гречеще, літва ромънъ къ пътеле ей фі Ап-
терітъ пе ла царь; гъвернъл Фанаріот алімента пла-
нъл а префаче Молдова Ап о колоніе гречеаскъ, пен-
тръ каре тоате стодіїле се фъчеаѣ елінеще. Ап тіж-

(*) Бы дръжшор de стеклъ неагръ къфзнат Ап о вътелкъ de спірт, каре пріп
анъсаеа допългі, салтъ, се дитревзіндуазъ Ап фізікъ онре а арата теоріа
аеростатіе.

локъл ачесторій ѧпкѹпциꙗрърі венінд єз de la Roma, плињ de dopingъ a деңгента амордївл sentiment de националitate, спре a ѧпкѹпциꙗра педека, каре жнръ acta mi-ap фі опъс кеар Гѹвернъл, ам пројектат a ipada специалitatea инженеріє чівіле, каре, на о артъ, ну да Гречилоръ пічі ып препъс деспре о ѹнионе националь. Лепъдънд поетъл de мембръ ла Департаментъл Interеселор стръине, комиц de Д-лві Ioan Башотъ ші de mine, съв президенгіяа фанаріотълі Negrі, ам ѡлченет а парадокс Инженерія ѧп літва Франчезъ, каре аша ам ырмат'о пъпъ ам прегътіт ачел къре ѧп літва Ромънъ.

Ре-ѧпбіереа скоалеї Национале ѧп Молдова.

Днъпъ ып къре de ѧпвъдътъръ de шесъ ані, ѧп 12 Іюн 1819, с'аѣ фъкът ѧп сала скоалеї Domneşti din Іаші чел ѧптъіш пъвлік ексамен щіпшіфік, ѧп літва Ромънъ, ла каре аѣ acictat венеравівлл Mитрополіт Beniamin, (de преа венеравілъ memorie) епітропії сколелор, Beizade Григорі Гіка, Xat. Конст. Маврокордат, Ворн. M. Стърза, тоці фъпкчіонерії пъвлічі, воері ші стръині къ щіпшъ. Елевій ѧп пътер de 34 с'аѣ ексаминатъ ші de стръині Инженері, ші саѣ ексерчітат къ інструменте de Цеодосіе, Графометръ & ii аѣ презентат decендрі топографіче ші de архітекторъ чівіль ші тілітаръ.

ѧп ырта ачестей черчетърі, каре аѣ ѹпът шесъ оаре, Епітропія аѣ адресат кътъ Domnitorъл Принцъл Скарлат Калімах ыршътоареа анафора:

Преа Ілаудате Доамне!

Де пе а поастре datorii, жи үрмареа оръндевелїй пентрѣ къраторія скоалеї din орашл Іашї, авънд пе-адормїть прівігере спре проповедвіреа въпелор жи-въдътврї жи патріеа поастръ, жи-тре алеле ам сокотіт къ тна din челе таї требвінчоасе ші фолоситоаре щіппѣ ecte Matematika Teoretiko-практичеаскъ къ а сале рамзрї спре ръдікареа плапвлвї а таї твлтор тошїй, пентрѣ а кърора хотаръ үртеазъ неконтеніе прічілї, спориндѣсъ таї алес ші din нещіппда Ініне-рілор. Черьнд дечї о персоанъ каре къ вреднічіе съ жи-пліеаскъ скопосвл ачеста, ам афлат пе патріо-твл пострѣ Длзї Георгіе Асакї, тъдѣларѣ Академіеї din Рома, кареле прімнд пофітоареа поастръ чері-ре, пе-аѣ арътат ші dorinu de a Фаче о асемене службъ Патріей къ жъртвіреа жи-свїшт а партікъларпі-чилор сале інтересврї. Дечї прівінд пої ла чейтіле ші де-себітеле сале щіппде, л'ам пропонзіт **Лълді-шій Тале** спре ачест сѣрьшт. Еар **Лълдішіеа Та,** Фъкъторівл de віне църеї ачещіа, прін лютіната де-дла din 15 Ноемвріе 1813, л'ай пытит жи скоала Domneаскъ din Іашї профессор щіцелор требвінчоасе зної Інінерїй політіческ; днгъ каре амѣ авѣт жи-дес-тларе de a пе жи-кредінца де-спре фолосыл ашезъ-реї ачещіа ла овщескъл ексамен че с'аѣ Фъкът жи **12 Іюніе** ал апвлвї 1819, жи фіїппда кліросылвї вісері-ческ ші ачелор de треанта політічеаскъ, а стръіелор къ щіппде, кънд твлдї тінерї, фії de воерї ші алтор

оръшънъ, аж Фост черчетацъ ѝи поменителе ѹпинде а
Математичей теорічесї шї практичесї, парадоксите лор
и літва Ромъеаскъ, житръ каре дънд. Жикредин-
дърі шї вї довезї de a лор делмінъ купоющінгъ, чнї
din eї с'аѣ цілекат вреднічі de a фі Інциері шї. Жи
Фантъ лакреазъ спре твліщіреа овщієй. Дрент а-
чеа, Жикрединдине de грезіціле, сіргюнда шї
твлтеле оствелое а Дсале Георгіе Асакі, спре а
съвърші ѩи асьтепеа лакръ, алкътвінд къ лъштріре
иентръ Житъеаш-датъ ѩи літва рошъеаскъ ѩи курс
de Математікъ шї. Житревнінгънда ѩи аща скрѣть
време спре фолосал овщеск, пі сінгім Жидаторії
иентръ чінтеа шї ръвца неашвлї постръ de a търтв-
пici. Дсале делміна твліщіре, шї ъл цілекъш
вреднік de ал. Апълдітей Тале Фачері de вине пре-
кът шї de купоющінда патріотілор. Пентръ ачеаста
шї ръгът пе Апълдітей Та а Житърі ачест атектат
къзат терітвлї съх. Іашї 1819 Февр. 8.

Ал Апълдітей Тале смеріт ръгътвръ

Beniamin Mitropolitvl.

преа плекате слъжї.

Скарлат Гіка. Хатм. К. Маврокордат. М. Сісрза.
Ныніле сколерімор Цеометріей Теоретіко-практи-
че а Лікеевнві din Іашї, ѩи апв 1819 Сентем-
вріе.

Асакі Петръ.

Боean Iopdaki.

Балш Teodop.

Бранъ Dimitrie.

Kanta Iopdaki.

Kanta Iopdaki.

Kanta Скарлат.

Карлъ Dimitrie.

Боханій Matei.
Балаш Александру.
Белдіман Васілі.
Гречеану Ioan.
Гречеану Неклаі.
Георгіє Върколіч.
Драгічі Васілі.
Евклід Фотакі Гедж.
Iamandi Георгіе.
Ioan Христеа.
Констакі Ioan.
Калімах Александру.

Крішпенський Александру.
Мавродін Михаїл.
Нанă Константин.
Пасцій Dimitrie.
Разз Константин.
Стэрза Константин.
Стэрза Александру.
Стэрза Неклаі.
Стэрза Ioan.
Скавінський Даніїл.
Скеліт Antonie.
Скеліт Александру.

Дэпре есемплэл ачестії экзамен, Мітрополітъл Вениамін аž воіт съ вадъ rezultatul сакріфіціilor] че фъчеа дн 8и кврс de 16 anî пентръ формареа клеріклыі націонал. Дрент каре, вара амблыі 1820, се фъкъ ла Seminaria de Сокола о пывлікъ черчетаре, ла каре de լіздзі компетенції фэръ іnvitaції тълші стрыпні ші Архиепіскопъл Грігоріе Irinopolеос прекъм ші Г. Асакі. Черчетареа дэпъ програмъл с'аž фикеет къ экзамену лішней латине, дн каре днтрэ темеле елaborате се продвсе ші o дизертаціе теологікъ. Мънгъереа веперавілълі Мітрополіт деспре rezultatul ачестії экзамен, фз а дозаdzi тэрвратъ de рапортул че Асакі еаž фъкът: къ ачеа дизертаціе въ ера алта декът дескриптера лўї Bachс ші а фабпілор din Metamorphozele лўї Ovidius, пентръ каре дрент шъртгъре съ продвсъ ші картеа тіпърітъ din каре ачеа дизертаціе с'аž плащеат.

Анкредитантъ Митрополитъ de о шарлатанерие
атът de перъшнатъ Жн даана Семинарие, [каре din
неферичре Жн дзилеле поастре с'аё маё репетат Жн
рамвл Живъцътърілор] аё алвнгат пе ачеи дої про-
фесори Трансільвани, ші с'аё devidat a прочеда ла ре-
организареа Семінарвлі ші a ныті пе Ворн. М.
Стрдза de син-Енітрон.

Ачеа Жнъте тъсъръ неапъратъ аё фост a алеце
професори капабілі пентръ a кърора афларе т'аё Жн-
сърчинат пре mine, каре, дзпъ о кълътире Жн Тран-
сільвания de патръ лвпї, амъ adsc de аколо пе докто-
рвл Васілі Поп, дої алдї професори ші пе фінеле Васілі
Бовъ, пе кареле, фінд елдї пепот a Влъдікъ Бов
дин Блаж, ны л'ам пытат скоате de аколо декът ка-
зп контрабанд, префъкъндї ші пытеле Жн ачел ла-
тин de Fabian, (Фава-бов). Ачеща Фуръ інсталација ла
Сокола, кърсъл Живъцътърілор дзпре үп пої програмъ
се Жнчепъ ла Дечемврі 1820. Революшиа Етепіеј
пророгпътъ ла ^{1820/1821} аё ръстърнат астъ үрдзипе къ
атъта octenealъ Фъкотъ, персоналътъ ръпъндї; но-
маё Fabian рътасъ пре лъпгъ mine ші маё търдзиј
Жн 1828, ла deckidepea скоалеј din Треї-Епархї,
л'ам атплагат професор de літва Латінъ.

Фрагмент din мемориile къмъсторией 8тий Ромън din 1808.

До асътъ епохъ оаменъ ші лъкръріле трактатъ
лъї Italіеї, де ші сънтъ тъте, ворвескъ тай твлътъ
ші inciprъ тай віш intepес, декът ачеле презенте
жичепъте съв побівлътъ пътне de рецепераціа ачестеї
дурі Франтоасе, кънд еле жине пъ щънтекъ декът а а-
девери дзічереа лъї Filicaia : „ Per servir sempre o
vincitrice o vinta.“ (tot de-a-яна а серві віпчиоаре аж
жливінсь.) Дзпре програмъл къмъсторией теле, datъ
de велеравівлътъ тѣш пърпіте; de a ctădiea Ромъніеа
каар ла бріквлътъ ей, тъ окупътъ de миньнеле къ каре
натъра ші артеле ліверале о аж жндънйт.

Пъръсind Рома дн 19 Август 1808, ам пърчес
ла Neаполі пе вскат, къчі Енглезії блокаѣ портъріле
къпринс de Францезі. Къмъсторіа ам фъкътъ о къ
ветъріно, адекъ къръвш къ катърі, metod ысітат аіче ка
тай комодъ пентръ ачій че черчетеазъ къ ашъпътъл
antikvітъціле, къчі пасъл тъсврат а вървлътъ асітълътъ,
жндътънеазъ о асемене еспедиціе аркеолоцікъ. Де ла
Рома, пътъ ла Алвано, калеа пътнітъ Via Appia, дн
Кампagna Романа, ecte пресътъпать къ рѣне de
тортънѣтъри топкиментале, прекът ачеле а Счіпіоні-
лор, а Чічіліеї Метела &c, еар ла Алвано се веде
топкиментъл Ораділор ші а Къріаділор; челеvrі пентръ
комбатиментъл жнтре ачещі Франції тріщетені, каре аж
devidat de съпремаціа Ромеї асъпра ріваліеї сале
Алвано. Де ла Велетрі пътъ ла Терачіна жичепъ

Paludi pontini; adekъ толащініле формате din казза
ціосімей төрепвлій жп апропіереа търеі. Аетъ кале,
каре жкъ de Ціліс Чесар съ житоктісъ, ла жч-
півл секолвлі пріп тблтъ octenealъ de Папа Ніс ал
VI саѣ реставрат, дар авірапеа апелор пітріде есте а-
тъ de мемфітікъ, жкъ тоатъ астъ жисъти тоаре жи-
тінде ре нз есте жипопоратъ, декъ пытай не ла стаїї
постале, үnde оаменій аѣ аспектвл de інспектациї, гал-
вені ла фадъ ші үтфладі ла трбл. Ля Терачіна,
стъкоасъ марцине жнtre statvl Pontifікъ ші ре-
гатвл de Neapolі, се формеазъ үп пасацію стръмт жн-
тре амве цері; ші de аїче жнainte ce deckide тъпоа-
са үеаръ пытіш Кампанія de Капка, ренжітъ пріп
а еї фронтеседе, продвкте ші вінаце, үnde днпре Іс-
торіе, с'аѣ деморалізат армія чеа вінчітоаре а лві
Анібал, че ера апроапе съ сюнізде Рома.

Кълътопінд жнtre ліведзі de портонале ші плънте
есотіче, ам аїїпс ла Моло di Гаета, жп апропіереа
Файтоасеі четъді, каре жнainte къ доі апі, събкоманда
Пріпвлі Хесен Філіппетад, аѣ съспінш къ ероизм үп а-
седіш de шасъ лві а Франчезілор, командаї de мар-
шалвл Macena. Ծн алт оғет маї интепечат се жнфъдо-
шазъ ла антивл Formium, терпънтвл лві Чічero.

Аїче ренжітвл роман, ф8 аїїпс ші үчіс жп а лві
лефтікъ de сікарій трізвірвлі Antonіс, а кърдеа
соніе ръзебръ а еї үрғіе асъпра ораторвлі че аѣ
фост критікат а еї неморалітате, сіръвътънд ea къ бол-
двл еї літба глоріосвлій шорт.

Дрѣтвл терце dealвпгвл дертувлі търеі, ші жн-

де Anenini спре сънга, къде се житъ дошагъ тесъл кълтват, че Формеазъ ѝп амфитеатъръ Жикънтъоръ, Жипопорат de полтъи Житре каре Sessa чеа тай Жистънътоаре. О таре прегътире де серварте т'аъ опріт аиче спре а о ведеа.

Сора лъй Наполеон I, Шарлота, содія лъй Мізрат, нюміт атпчea реце de Неаполі, і лъ пропъшеа Жи нова ей капиталъ. Да фіе каре стаціе съ прегътиеаъ соленітъцъ Жи опорвл ей. Стациа,aproape de Sessa, каре ера о мизерабіль касъ, фіе ка пріп фармек прѣфъкътъ Жи ўп елегант павіліон. Прічеса Жикънтаъ de acemine atендіе, с'аъ дешіне din тръсъръ; аъ Житрат Жи ачел павіліон спре а твлцъмі денстадіор ші попорвлі; въздзінд ўп гръп de оамені Жи костомѣ стръїнъ, аъ черйт а щі де че націе ераѣ ачесіа, атпчeа кошикарвл че ni адресъ Житре бареа, і adвсъ ръспопе, къ ачесіеа ераѣ пегъдиторі гречі, Житре карій ші ўп кълъторіg Ромъп. Ам възт de aproape астъ дамъ каре ера Франтоасъ, авънд о фадъ днрре ўп тіп antik, ші ам азит'o ворвind Italіепеще каар ка о шътънтеанъ, прекът ші ера фамиліа лъй Bonaparte. Днръ вр'o чіпчістредзече minste de петречере Жи павіліон, кон-ворвind къ тай твлт персоане, Рещіна чеа поъ, аъ Жнaintit а ей кълъторіе спре тропвл ла каре de вънъ самъ пічі вісазъ.

De аиче, ка ўп фаръ, dih департаре, се ведеа къл-теа тънтелві Bezzvio, каре, атпчea каар кънд нё ръварсъ фок, фтегъ кънд твлт, кънд тай падін тай алеc Фоарте Жи зрта зпей пласі.

Пе ла Аверса, пе о кале каре трече пріп чеа таї Фрътоасъ, кълтіватъ ші тълоасъ къмпіе, ам атіпс ла Neapolі, поліtia чеа таї дипоноратъ а Italіe, къ aproape de ڈістъtate milion de локгіторі. Съ лас ла алді дескріереа ачестей панораме че ecte үпікъ дн ляте пріп кооперареа а tsc-патръ елементе : eterna съспіn-tate ал аервлі, транспаренца ші ліпіщеа търеj, столяреа пътъпътвлі къ челе таї алесе есотіче плънте, ші Феноменіле Фоквлі вълканвлі nedешертат. Тоате ачесте рапе Фрътъседе резніе, аж adsc пентръ асъ поліtie проворва: „ Vedi Napoli, e poi mori.“ Поліtia Neapolі, дн пропордіа локгіторілор еї, ecte пре днггсъ, днкът се поатеdziche къ чеа таї таре парте а попорвлі, таї алес ачей класе пътмероасе, пътіть Lazaroni, локвеще dzi ші поанте не сіrпаде, че съnt tot-de-a-зna днdecsite ка днdzi de Форъ, таї алес дн чеа пріпчіпаль пътіть Toledo. Карак-тервл чел віоъ, фіcіonomia ші modвл съпъторъ а Neаполітанілор нз съ поате таї біне асемъна декът къ мъешій din Ромъніе.

Допъ че ам vizitat Музейле, Бібліотічеле, Кабінetele, Театрвл Сан-Карло, чел таї таре дн Европа, ші челе таї іmportante оцете din капиталъ, ші днtre 250 вісеріч ачea а Сф. Цепаро, кatedrala, дн каре съ adorъ реліквіile ачестії сжnt. Съпцеле Съпчлі днкегат, съ пъстреазъ дн үп vac de кристал, ші ла фіе каре 19 Сентемвріе пріп minune локалъ, се фаче къргъторъ спре евлавіа ші твлцътіреа Lazaronілор, карій днtre рѣті ші черері перъвдътоаре, ші сгомотза-

се, ащеантъ реалізареа минеи фаворітъаре интересълъї пъвлік ші пріват, жнкът нѣ раре орі съ анд жнaintea вісерічей проферънд окърі гросолане асюра лепевіреї Съпълві de a гръбі минея.

Спре а се фаче фъръ teamъ свіреа Веззвівлъї, се алеџе тімпл кънд тоате пъцріле жнвечінате сънт плине de апъ, къчи къ къте-ва dzile таі жnainte de а пророкте фокъл, вълканъл, пріпвіделе свв-пъшън-тene, соарве тоатъ апа din пъцрі ка съ пнстре а сале прочесврі хеміче. Дрент ачеіа жн вънъ ком-паніе de воеажорі ші apticti, ам пнрчес сара din Neapolі пе ла Портічі la Pezina, de аіче, днпъ о фръгалъ чіпъ, фіе каре din кълъторі авънд доі оа-мені жн а са dicoziuie, кълърі пе асіні, ам изр-чес ла лъкоареа decelor фблцере че скъпъра ё деа-свіра Веззвівлъї. Днпъ о кълъторіе de треі оаре ам світ партеа тънтелъї конерітъ къ гръдині de портгалае, стокіні ші вій. Аіче съ афль чеа de пе бртъ локбінъ отенеаскъ, уп еремітациї, (съхъстrie) уnde уп съха-етрі dъ осміталітate кълъторълъї, оферънді мepinde de кашкавал, стокіне, жашбон ші файтосдл віп проп-міт: Lacrima Christi.

Ръпозінд жн ачест adъпost, ка о оаръ; жnaintea de ръсърітъл соарелъї, пі ам жndротат пе ціос пъпъ ла пічіоръл тъпчелълъї конік, каре нѣ ecte алта декът хорна ачесті вълкан. Астъ парте а тънтелъї аре форма упії конік (къпъшінъ de zahar) рътезат, ко-перит de чепъшъ а къріа греятте ecte de търімеа знеі тадзепі. Свіреа жнфъшазъ шарі греятъї,

бюл din кълъзът юнице не воеажоръл таар залъзъл. **Л**ихашънд къ о фашъ пе ветъл кълъторъ, илъ траце ка о тръевръ къ дозе пічоаре, каре ла tot пасъл съ акъфъндъ **Л**и ачеа чепъшъ тай със de глезне, кънд челалт kondъкторъ илъ юнице **Л**нainte. **Л**и астъ операціе есте певое а се лъпта къ треї лвкръръ; ла фіе каре пас а скоате пічіоръл din чепъшъ, а үрта **Л**nainte дашъ трацереса ші юнициреса kondъкъторилор, ші фіе каре datъ а скоате din чепъшъ үп фелів de лапче каре mi c'аš dat спре разъм ші аръкъторъ, кътръ каре тай есте певоеа а ня пътеа octenитъл рътънаа **Л**нделънг пе лок, de фрікъ а ня i се акъфънда тай adънк пічіоареле. **Л**нкът плін de съдоаре ші octeneалъ отъл къ певое сосеще със спре а се реноза үп пікъ. **Д**ар шедеареа, каар ші ста-реа пе үп лок ня есте интінчіоасъ, пътънъл ші пеареле сънт фервінці, ба **Л**нtre летре съ въдъ прін хътъръ Фокбръ каре аменінцъ а те фріце de вів. Че спектакъл **Л**нфрікошат се **Л**нфъншазъ аіче **Л**и ю-бра попцій de флъцері връздуитъ; аіче отъл пъкътос 'ші поате фаче o idée de a са вітоаре локзінцъ **Л**и ead, сънете тънътоаре te асърдзеек, аеръл тенфітік **Л**н-гребеазъ ресъфлареа, ші отъл тремъръ къ спазмо-тика клътинаре а пътънълві.

Ли астъ позиціе **Л**нtre teamъ ші кріозитате ащеп-та-там пътъ ла аброра, каре аă апонкат ръсърітъл соарелві. Ачест спектакол търед аă ассорбіт тоатъ атенція. Кълтеа Веззвівлві domineazzъ доъ търі, спре апъс ачеа Тіренъ (Mediteranъ) ші чеа Adriaticъ

деспре ръсърт; din синял апелор ачестеи din брътъ търпі, фиченя а ръсърі гловял фокат а соарелві, трентат din тъй притъвл аної дикъвл френгъ, каре маи наине де а се фалца песте опизон, иши ащернє не личівл търеи о кале фокатъ, че съ пъреа къ ар фі о хлізъ apdzindъ а търеи.

Пе кънд соареле брма а лві съре маестоасъ фі firmament, ної не ам апропиет de гъра вълкановъ нимитъ кратеръ, din a кървea синялте дългі прорътне фок, петре шін ріш de металюри ionite; еар астъ датъ ера тът лъсънд фі лініще тоате ачесте материяле. Кратеръл авеа форма въл кон рътезат dap ръстърнат, адекъ ла база de със (горъ) ера лат ка въ диаметър ка de 500, еар ла фундъ ка de 100 палми. Din 14 кълъторі нимай еш ам ктезат а тъ де щинде фі кратеръ, акомпаниат de конфекъториї меї; де щинде реа ера de ацианс de инкомодъ трекънд френе котлоане фі а кърора фунд ce ведеа лава клокотинд, фундъл кратерълві ecte neted ка въ паркет de салон, еар пъреції ка към ар фі тапицаді de стое de тълте колоре маи алес de ачеле а архитът череск (корквей) ші тоате ачесте din материе de пчюоасъ, коволдъ, кинаваръ. Сочиетата каре окюпа марцинеле гъреи de със а кратерълві, т'ам брат къ стрігъте де: виват Молдо ванъл, еар еш е ам ръспанс ка въ стеар імпровизат de хъртие че л'ам априанс фі въул din котлоанеле de фок каре тъ фоквейра. Де щинде реа фундъл Везувийлві аш фост маи греа декът съреа; попчітъра костеи те тъна ла вале, кънд скоатереа пічюарелор акюфундате фі че-

пышъ опеа о къмплітъ греате. Octeneala ѝсъ се bindeкъ и пріпъ de осніалітата съхастрълъї, ѹnde кълъторъл есте invitat а іпрецистра пътеле сей ип о kondікъ ип каре ип шанте деосевите літві ам Ілскріс ип скрт асъ іnterесантъ експедиціе. Ачесте kondіч колосале формеа ѿ каар атпиче о пътеноа-съ колекціе, ші deакъ Bezugviel ну лі аж арс, апоі къ data de 1808; сентябріе ип 10, с'ар афла пътеле теч скріс: Георгіе Молдавул,“ прекъм ип кълъторіа теч, тъ съв-скріам.

Dziua de 24 Август 79 днпъ Христос а фі Фост аіче о dzi іпфрікошать, ип каре трїй політій іпфлоріт аж Фост рзинате. Исторіял Dio Cassius споне кът къ каар атпиче попоръл се dicfъta ла ип спектакол кънд вулканъл къ въет іпфрікошат аж ізбъкнит. Din хъйтра кълтей се ръвъресь ип валор пегръ че пътета престе крестетъл сей ка ип тінѣ [кортѣ.] Atпичеа din гъра чеа хъеатъ еші о плоае de чепъшъ зратъ de ашъ клокотіоаре каре de фортулъ тъпать аж іптуртънат політіїле Помпей ші Ставія, еар Ерклапъл с'аж акоперіт къ лавъ, адекъ минерале tonite, каре кърцева din маі тълте котлоане а тънелъї. Черівл аж Фост треі dziile къпріс de іптерік, оamenі ші animale афла ѿтарте din казза чепъші іпекътоаре. Мареа се револтъ ші вѣнд се дешъртъ de ла цереморіе сале.

Brednik de ілсъмнат есте къ асъ катастрофъ, зратъ съв domnia Імператорълъї Titus, с'аж тъплат поъ ані днпъ српареа Ерсалімълъї съв ачелаш Імператор.

Интересантъ есте дескрипция каре ні аж лъсат Plinius үішне, ка шарторъ а katastrofey ұн каре аж періт үпківл съ ѿ челеңрұл патвраліст Plinіsc вътъпвл, кънд ел съ апролісе de Bezzvіg спре а овсерва феношепвл. Ист евентим ні аратъ пріп үртътоаре а доза епістолъ а ләй Plinіsc үішне, adrecatъ ренжітвлы історік Tacitus ші каре о репродючет ұн традицерे.

LA CORNELIUS TACITUS.

„Дзічі към къ епістола тиа, пріп каре ам історія тоаптеа үпківлі тиб, ұн адас қріозіятета а ші нө пытai а тиа темере dar ші сферіцеле каре ұн көрсөл katastrofey үттіміт ла Misenum, къчі ла ачест нын ам фост көрмат епістола тиа.

„Quamqam animus meminisse horret, incipiam. [*]

(Де ші amintindomі inima мі се ұнфіореазъ, тоғышін үнде ұнчепе.)

„Андацъ че аж пэрчес үпківл тиб, еж ам ұнтревйт тішпвл къ стыдій; пентр каре ам ші фост рътас а касъ. Дөпъ ачеіа т'ам скандат, ам пръндзит ам ші dopmit, ұнсъ пеліпшіт ші пәнін. Кътева dzile маі nainte се сімдеа кътремэр de пътън, каре ләкрэ нө аж фост de miapre, ғїнд ачеаста оаре че үсітат ұн Кампания, dar ұн ачеа поапте аж фост atъt de пэрерік ұнкът нө сътьла къ ви кътремэр че къ о ръсторнаре үнераль.

Мына тиа ұнфъ ръпнеде ұн кашеръ кънд ші еж шъ скъласът спре а о деңгента, ұн каз кънд

(*) Версия din Eneida 181 Вірціліс.

ар фі dormind. Ної ні ашазасем жнaintea касеї пе локбл чел жпгаст че ера жніtre касъ ші жніtre мape. Еар еў, фіе пе-teamъ сеаў пепрвденцъ, фінд авеа de ont-spre-zече anі; ам чертб a ші съ adвче історія лві Titus-Lіvіс каре четем ка de петречере ва жнкъ зратам а фаче жніcheniele ectrakte. Atvпchea уп ашік а бпківлві тмё, cocit din Сpania, венісъ спре ал візіта. Въzindnі аша wedzind, еар пе mine жнкъ четind; аў чертат пе тмата ме, къ аре atѣt de мape пе-пъсаре, еар пе mine къ ерам atѣt de пе-жніпріжат. Еў жнсь пo konteneam a чеї фъръ а шъ авате. Ера амб оара жнты a dzilej (dimineaцъ ла 7) ші tot жнкъ се ведеа пoтai o лvтіnъ жnдоеллікъ, ші, прекът аші dziche o лvтіnъ пътіmъndъ a dzilej, жn цізrвл постря жnchenie edifіcіe a кръпа, ші noї авеам tot rezonвл a ne teme de ръсіvrареа лор пе о шацъ каре de ші ліверъ totoshі ера преа жнгастъ. Atvпche noї ні ам жndvплекат a пъръсі чета-теа. Глоата жnвълбіtъ зрта dgnъ noї, ші чеа че жn спайшъ съ пъреа жnцълепчіvne, декът a еї префера стръine тъсврі, ea съ жndeсeа ші жnпіnеа четеле че ле пропъшадъ. Афаръ de поліtіe ам стъt, аіче съ тъшлаб квrioaze ші жnспътъntътоаре счене. Къчі тръсвріле че ам opdonat a ні зрта, орі кът de пе-тебъ ера търенвл, фбръ ла дреанта ші ла стънга арпкате, ші кіар ачеле de петре спріжіnіte, пo стаў пе локбл лор. Мареа сътъна ка кум ар фі воit a съ жnгіci пре cine, ші de квтремвр с'ар ръспіnеа жn-дъръpt. Цертал спорісъ ші ера пре-сътъnat de а-

пітале таритиме рътасе пе арина дскатъ. Деспре о-
тарте а шъртвлѣ кръпъ ви нозр пегрв ші зрът, съ-
щетат de вапоаре de фок ръпеде ръсърите, префъ-
къндъсе апои жн padze de фок жн асеменареа къ
Флъцере жисъ тай тарі. Дар atопчеа амікл din
Спания аж тай жндесйт а лві жндемнорі dzikънд:
de тръеще фрателе тъѣ, de виазъ виціл тъѣ, апои
nezmintit къ дореще съ въ тънтвід: de нв тай
тръеще, апои de сігвр къ аж dopit съл съправиед-
ид. Аша дар че тай жнтьрзіеid de a фці? Нічі
о dineоаръ, ам ръспонс еж, пои нв вом гънді ла
скъпареа поастръ, пълъ кънд ni афлът жн нещін-
дъ деспре дънсвл. Дъпъ ачеia амікл нв аж тай ръ-
тас че съ дентъръ алергънд кът пштеа, ші аша аж
екънат de перікол. Нв търдзиш ви нозр съ дештінс
не пътънт ші акопері тареа. Інсвла Капреа фб жн-
вълітъ de ел ші промонторіл de Micenам съ съв-
трасъ de окіл пострій. Atопчеа тата таа жнчепъ а
тъ ръга, а тъ жндемна, жнкъ ші амі opdona, ка
съ тъ тънтві, кът 'ті ва фі къ пштінду; dzikънд къ
фиind еж жнкъ цівне пштеш съ фог; eap dъnса къ кор-
нл еї чел лъпцід тай вшор 'ї ва фі съ тоартъ de нв ва
фі кавза торцеі тале. Нв, dziceij, пептв mine нв
нічі о скъпаре фъръ tine, ші апкънд'o de тъпъ о
тръцеам дъпре mine. Еа тъ брта къ пеплъчере,
жнпштъндъш къ ea окажона жнтьрдziepea таа. А-
топчеа жнчепъ а къdea чепашъ жисъ de tot съвцире.
Каги жнапои ші въд къ о воаре deасъ ші пеагръ винеа
дълъ пои каре ка ви ръѣ съ върса пре пътънт ші

ті զրտъреа. Оаре съ нз ні фъм ժո латбрі, ճziceiš, не кънд լոկъ пътет ведеа, ка съ нз фім пе фрт ръстбрнаці ші кълкаці de глоателе че пі զրտъреск? Авеа шъгъсът գios, кънд о ноанте, нз din челе кънд лътінеазъ лъпа, сеаѣ кънд червл есте ժոօрат, че ка ժո Ցп лок լոկіс ժո կаре ս'ар стъпце лътінareа. Атвичеа съ аздzi զրլетбл фетеімор, вочетбл копійор, стрігъбл բարваціор — аіче Ցпі кетаѣ пе пъріцій лор, алцій пе копій лор, Ցпі пе բարвацій ші չеркав ձі կъпоаше ձыпре воачеа лор. Ачестія съ тъпշеаѣ de пропрія лор соартъ, алцій de նեռօրչіреа аֆіпійор лор, ші алцій de ֆріка торцій, дореаѣ տօպтеа. Մвлці ֆրъпгънд մъпеле լе րъдікаѣ спре dzei, алцій ճzичеаѣ къ пътai съпt dzei, ші асъ ноанте о кредеаѣ ачеа ետքъ (вечнікъ) ноанте а լsttropor չелօր զրdzite. Մai երաѣ ші օատені կарі իր իմացінат ըպ-
մe սորեаѣ ուրկօլլ չел աdevъրат. Ցпі ճzичеаѣ къ ս'աѣ ըսրիա կътаре ші կътаре էdiֆіcій ժո Micenym, կътаре երա de ինչենդіяլ կъпріе, ачесте, de ші нз երաѣ աdevъրите, տօtшի աֆլաѣ պրետіндene կրезаре.

Атвиче ժичепъ օаре че а съ лътіна, ної ժոсъ нз кредеам къ acta ար ֆі լътіна dzilej, че յрекбр-
сopia Ցпі ինչենդіյ ապրուետ. Асъ լъкоаре съ տъп-
шъп օаре че; ժոсъ ֆօ լndatъ յրտаъ de յրտպ-
րіяլ ші de յլօաea de չեղաшъ, ճap մai յրեա տai յndecsiшъ, լոկъ աm ֆօւt ներօշі dece-օրі ա nі յկլա
սպре а о յկլա դе ու ոi, de нз երա съ ֆіm de
ea de tot ակոպե՛ր ս'աѣ ժոկաці. Անի յնտեа съ մъ-
լաd, къ ժո medzbl լsttropor աчелօր ուրկօլլ աm

евспінат річі ам проферац квінте де спайшъ, де нэ
аш фі авт о трістъ дар маре тъпгъере пентръ тъ-
ріторі, крдзінд къ еў кв тої, ші къ тоате переаў
кв тіне жицрєвнъ.

Ап Фіне воареа чеа іспекоась съ жицръщі ші
пері ка зп фыт сеаў ка ѿ пегръ, дзпъ каре съ ре-
статорічі дзіза чеа адевъратъ; соареле стрълочі жи-
съ de tot палідѣ-балап прекът үртезъ ла о жиц-
печіше. Атючі окі поетрій, жукъ спъріеці, афлартъ тоа-
те скімбате ші троеніе де чепышъ. Ної не жицръщ-
рът ла Micenam, не рестаэрът пітеріле пе кът ера
кв пітінъ, ші кв жигріжере петрекрът о поанте
плітъ маі тъл de спайшъ декът de спераре. Къчі
квтрембръл de пътът нэ жичета, ші тълді оамені,
прекът ераў пердзі de minte, профетизаў евепімен-
теле челе маі жиційнътъ тоаре, ші се цівкаў кв а-
лор ші кв соарта алтора, жисъ атючea, de ші пері-
колвл нэ аў фост тракът, нэ ni ам пітэт жицръплека
а ni денърта маі наинте де авеа вре о щіре десире
вікізл тэў.

Ачесте скрісе, съ нэ ле жицістрезі жи історія-
та, къчі еле нэ мерітъ асеменеа опор, ші съ ле а-
тріззезі нэмаі черерей тале, de нэ ле веі афла дем-
не нічі de o епістолъ. Vale. (Ръшти съпътос.)“

Din казза ачестеї katastrofe elementare descrise
de Плініс марторвл ей, політія Потцеанам аў зъкэт
жицрътътъ пітъ ла 1758 съв чепышъ жи adъп-
чіше de 24 палме. Ап декорсъл секулелор ea съ
префъкъ жи deal de щірътъ пе каре ераў плъп-

tate вій ші постъпкі de португале оліве &. Бп вієрік съпънд о фънтьль, дъдя ла фънд песте о камарь а-къріа пъреді ера ѿ зггръвіц, ші acta aж adic пе ар-кеолоџі ла реафлареа antичей політії; днпре opdinsl рефелві de Neapolі aж жичепт de атчиче ші бртеа-зъ пъпъ астъдзі dezгропареа еї.

Къ сеніменте de респект ші de тірапе ам обсер-
ват ачесте реліквій стръмощеци. Стрателе сънт жи-
госте, павелвіте къ леспедзі чіопліц жп каре съ въд
хагашеле роцілор de тръсврі, се афль de амбе пърді
тротзаре, каселе сънт тічі, афаръ де челе пъвліче
каре ера ѿ фоарте фрътос орнате. О касъ партікъла-
ръ таї жикъпътоаре аре о терасъ квадрат лъпгъреа-
дъ, еа ера квнцівратъ de үп портикъ съединит de
колоне допіче капелате, роші тэрвіте, үп шир de къ-
щърі съ жиндеa dealvигвл фі-кърєй латэре. Бна
дин ачесте касе къ пъреді роші віне консерватъ
поартъ пючеле скріс С. Maecenatis.

Аічea съ пъреа а фі асілвл оашенілор, кънд о
плоае жирирътпеа спектаколвл пювлік а Театрвлі
апроніет, лъпгъ каре съ афла үп алт театръ акопе-
пит. Din каселе таї жисъмнате есте ачea а лзі С.
Salustius, не солівл (прагвл) каре есте къ тосаік
напдочit, съ веде жп тосаікъ үп къле ші жискрісл:
Cave Canem. (Фереще de къле). Пъредій тэтврор ка-
терілор ера ѿ фрътос шіківрате къ колорврі atъt de bioi
ші консервате жикът съ пар а фі декрънд фъкіте, не
зп пърете съ веде Diana жп скълдътоаре, аржкънд
ашъ асніра въпъторвлі Актеон че жичепе а съ пре-

Фаче јп фієръ de червъ, аідре съ веде сворвлѣ
јп аер а лві Фаeton, кънд дої паскарі, плюнд ѡн
варкъ пе таре, admіraњ iкоана minvnei ръсфърънъ
јп ань. Атъ черчetaњ templile тай алес ачелъ
а dzinei Египтене Isis, алтарвл еі есте јптрегъ, ші
съ обсервеазъ јп пъзптрвл тармюреі о ворть ѡн
каре венеравлвл Попа mictxit, да евлавіошілор Романі
deзлегъріле ораквлілор ! Kazarmia ecte таре,
ші пе пъреці с'ањ пъстрат пъщеле солдацілор каре
й къ кървле ле-ањ јпскріс. Јптре твлте тобіле
ші впелте каспіче с'ањ консерват ші палма че ера
тъсбра вітать, ші каре кореспанде denklіn, къ а
поастъ пътіть палтъ dom neackъ. Афарь, ла
поапта політіей сънт вапче de пеаfrъ ші аіче јпчепе
ctrata Консіларъ, dealvngl къріа din амве пърші
сънт monumetalе тормънтбрі а четъдълілор. Ля ка
пътвл ctratei, unde јпчeteazzъ тormintele съ афль
каса лві Diomedec, каре ањ Fost къ трї ръндбрі, къпъ
ріле звгръвіте, вагні (скълдъторіле) ръчи ші калде,
кељріа ѡн каре с'ањ афлат скелете de oameni рефвіці
de плоаеа чепвшеi фервінші, ѡн пътър de 17, пр
тънд впвл кеi ші ла deqet іпел сепвл de кавалерії,
еар алції твлте цізвваербрі, ачесте тоате atecteazzъ къ
acta ањ Fost локбінца впві от авст, ѡн тоатъ політія
пъти амв десгропатъ, с'ањ афлат 170 скелете de
oameni каре ѡндатъ чеi atinдеi, се ръспъндеањ ка о
пвлвере.

Форвл adекъ пеада ера орнатъ къ вп портік de
200 колоane de тармюре din о сінгвръ вікатъ; капітеле

Жицьщите ші підектателе de тоунтенте ѡъртвріескї аваџіа ші сплendorюл ачей полії. Тоате статюле ші оцете предіоасе, аіче афлате, се admirъ жи та-
зевъ de ла Портії зnde զрmeazъ а съ denune ші
челе че не тоатъ dzіза съ гъсеск. Antre alte предіоасе с'аў гъсіт о вібліотікъ, адекъ марі котій de
метал жи каре се афлах чліндре, (вочівмі) de
папіръ скрісе. Ачесте, fiind de фок вътъмате, къ
маре гівъчіе съ десфъшбръ ші съ коміазъ de о
Жладинсь комісіе de Живъцаці. Antre алтеле съ
дескопері o dekadъ a ictopieї лві Titus Livius, каре
ліпсса ла танскрієл ачестій опѣ класік.

Дэпъ че Жицьщъ къ о чеатъ de къльторі амъ
нетрекст o zi Жицьщрагъ Жиць предеintepecante ру-
не, апої ni am Жицьнат ла Портії, авънд спре дре-
ата фігюра чеа Жицькошать а лві Везувію, жи ло-
кул фумблі, че de Жицьнерік ну се ведеа, скъпъра
пелъчетат din кратерюл съб фулцере, Жиць пої пъшиам
Фъръ Фрікъ, авънд de сіграпдіе, ана де каре Фън-
тьнеле ерад пліне. Despre алъ парте de Neapolі
амъ візитат ла Паджоліо, файтоаса Солфатара, каре
екте үп вулкан съпс, ші гроуа del Kane, жи каре
аерюл компюс de ачідюл карбонік съ ръдикъ пытай ла
Жицьщіме de 4 палте ші отоаръ тоатъ фіпда віе-
дзітоаре. Овосіт de үтвларе ші de admirare, м'ам
Жицьнідат къ, о сінгюръ віацъ ну ацізіце спре
овсервареа каподоперілор артей ші а феноменілор па-
треі ачестей дърі класіче.

